

Inv. nr. B 314

VILHELM HAMMERSHØI (1864-1916)
AFTEN I DAGLIGSTUEN. TO KVINDER VED ET RUNDT BORD, 1891
BLY OG KRIDT PÅ PAPIR

55,5 X 43,5 CM

Denne tegning er et af de få værker i Vilhelm Hammershøis produktion, der i ét billede skildrer to af de kvinder, som stod ham nærmest, moderen Frederikke Hammershøi (1838-1914) og hustruen Ida Hammershøi (1869-1949). Sidstnævnte er letgenkendelig, idet hun med tiden blev Vilhelm Hammershøis foretrukne model. Året, hvor denne tegning blev til, er parrets bryllupsår.

Det er dog ikke kvinderne, der er i fokus hos Hammershøi, hvorfor der ikke er tale om en portrættering eller et familie billede i gængs forstand. Der er nærmere tale om et arrangement af to kvinder, som er fordybet i hver sin gørene, uden vi præcis kan se, hvad den er. Derudover er alle elementer og betydningslag, der kunne forklare en relation mellem de to kvinder eller placere dem i en social sammenhæng, skrællet væk. Dette er et væsentligt træk hos Hammershøi, som konsekvent undlod alle elementer af fortælling i sine værker, og derfor er de på en gang svære og lette at afkode.

Tegningen vidner i særdeleshed om Hammershøis talent. Han var en meget dygtig tegner, bl.a. fordi han allerede fra otteårsalderen modtog regelmæssig og professionel tegneundervisning. Således blev han forberedt på sin uddannelse ved Kunstakademiet i København i årene 1879-1884, samt på den nyoprettede kunstscole Kunstnernes frie Studieskoler i årene 1883-1885. Derudover understreger tegningen også Hammershøis beherskelse af tonernes nuancering og hans forståelse for balancen mellem lyse og mørke partier. Brugen af clairobscur er i dette værk iøjefaldende. Det samme er måden, hvorpå han bruger lyset til at skabe en atmosfære eller stemning i rummet, som de to næsten konturløse kvinder smelter sammen med.

Aften i dagligstuen. To kvinder ved et rundt bord er sandsynligvis et forarbejde til oliemaleriet *Afteninteriør. Kunstnerens moder og hustru*¹.

¹ Vilhelm Hammershøi, *Afteninteriør. Kunstnerens moder og hustru*, 1891, SMK, inv.nr. KMS1808.

Publiceret i:

Alfr. Bramsen: *Vilhelm Hammershøis Arbejder. Fortegnelse*, København 1900, kat.nr. 45;

Sophus Michaëlis og Alfred Bramsen: *Vilhelm Hammershøi. Kunstneren og hans værk*, København 1918, kat.nr. 103, s. 89;

Hanne Finsen, Inge Vibeke Raaschou-Nielsen: *Vilhelm Hammershøi: en retrospektiv udstilling*, Ordrupgaard, Charlottenlund 1981, kat.nr. 36, s. 68;

Hanne Finsen og Inge Vibeke Raaschou-Nielsen: *Vilhelm Hammershøi – painter of stillness and light*, Wildenstein, New York og Phillips Collection, Washington, København 1983, kat.nr. 22, s. 38;

Poul Vad i Kjeld von Folsach og Nana Lund (red.): *Dansk kunst i Davids Samling – fra Philipsen til Saxbo*, København 1995, kat.nr. 30, s. 90-91;

Lena Boëthius, Görel Cavalli-Björkman (red.): *Vilhelm Hammershøi*, Göteborg Konstmuseum og Stockholm Nationalmuseum, Göteborg 1999, kat.nr. 12, s. 66-67;

Poul Vad: *Hammershøi. Værk og liv*, København 2003, 5. udg., s. 85;

Kasper Monrad et al.: *Hammershøi og Europa*, Statens Museum for Kunst, København 2012, kat.nr. 35, s. 57;

Henrik Wivel: *Hammershøi i Davids Samling*, København 2017, s. 60-61;

Annette Rosenvold Hvidt og Gertrud Oelsner: *Vilhelm Hammershøi. På sporet af det åbne billede*, København 2018, s. 87;